

НАПРЯМКИ ПОСИЛЕННЯ РОЛІ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ В ЕКОНОМІЦІ КРАЇНИ

В Україні перехід до ринкових відносин та проведення економічних реформ спричинили послаблення майже усіх видів контролю на державному рівні. На сьогоднішній день можна сказати, що за роки реформ не вдалося створити ефективної системи державного контролю та його регулювання. Така ситуація негативно впливає, в першу чергу, на економіку країни. Адже саме за допомогою контролю у процесі формування та правильного використання фінансових ресурсів держави здійснюється регулювання соціально-економічних процесів у суспільстві, моніторинг роботи тих суб'єктів, які приймають відповідні рішення у даній сфері, забезпечується стабільність фінансових відносин держави.

Недооцінка ролі контролю негативно відображається на рівні економічного розвитку країни. Тому на сьогоднішній день можна виявити низку проблем у функціонуванні фінансового контролю, а саме:

1. Дублювання діяльності різних контролюючих органів, адже у нашій державі фінансовий контроль здійснюють численні, не пов'язані між собою органи: Міністерство фінансів України, Рахункова палата України, Державна податкова адміністрація України, Національний банк України, Пенсійний фонд, Державна митна служба та ін.;
2. Не завжди професійний та ефективний підбір кадрів;
3. Недосконалість та суперечливість чинного законодавства та нормативно-правових актів щодо регулювання фінансових операцій;
4. Неупорядкованість термінології у системі державного контролю;
5. Низька ефективність використання бюджетних коштів і державної власності, а також результатів самого державного контролю;
6. Відсутність дієвої системи відповідальності за фінансові порушення;
7. Низький рівень інформаційно-комунікативного та статистичного забезпечення.

Реформування системи контролю має не тільки важливе соціально-економічне значення, а й відіграє провідну роль у становленні демократичного суспільства. Це означає, що проблеми удосконалення та посилення державного фінансового контролю залишаються актуальними і в сучасних умовах розвитку країни. Оскільки підвищення ефективності державного фінансового контролю необхідно здійснювати систематично.

Виходячи із вищезазначеного, можна сформулювати основні напрямки підвищення ролі фінансового контролю:

1. Створення відповідної нормативно-правової, інформаційної та методологічної бази державного фінансового контролю;
2. Вирішення на законодавчому рівні питань, пов'язаних із матеріально-технічним та соціальним забезпеченням працівників контролюючого апарату;
3. Посилення вимог до контролю за власністю держави;
4. Упорядкування у законодавчих актах термінології, якою державні органи влади та посадові особи користуються при здійсненні такого контролю, методів та сфер його застосування.

Проаналізувавши стан фінансового контролю в Україні на сучасному етапі можна стверджувати, що основним завданням державного фінансового контролю є, в першу чергу, не здійснення нагляду за дотриманням чинних норм і використанням державних фінансів, а сприяння тому, щоб фінансові ресурси держави використовувались економно, цілеспрямовано, ефективно, раціонально та законно. Державний фінансовий контроль є невід'ємною і важливою складовою державного регулювання економіки, оскільки покликаний забезпечити цей процес достовірною інформацією про використання фінансових ресурсів, про наявність відхилень від встановлених норм, що перешкоджає формуванню та правильному використанню державних фінансових ресурсів. Здійснення саме такого контролю дає змогу вжити необхідних заходів щодо запобігання негативних явищ у майбутньому.

Найважливішими напрямами посилення ролі і значення державного фінансового контролю у соціально-економічному розвитку суспільства вважаємо удосконалення нормативної та методологічної бази, посилення вимог до якості та результатів його здійснення, удосконалення підходів до реалізації матеріалів контролю та підвищення ефективності кадрової політики.

Необхідність розвитку системи державного фінансового контролю в Україні обумовлена об'єктивною потребою в створенні ефективної та дієвої системи контролю для протистояння загрозам в економічній сфері, а саме щодо: забезпечення надходжень до бюджету податків і зборів (обов'язкових платежів); зменшення кількості та обсягів фінансово-бюджетних порушень; стабілізації стану фінансово-бюджетної дисципліни; посилення ролі держави в системі фінансового контролю.